Rade Bogojević,
policijski savetnik, diplomirani pravnik MA,
Centar za osnovnu policijsku obuku, Sremska Kamenica
Radovan Lazarević,
advokat u Novom Sadu

KRIVIČNO DELO RAZBOJNIŠTVO*

SA POSEBNIM OSVRTOM NA OBIM, DINAMIKU I STRUKTURU NA PODRUČJU PU NOVI SAD

SAŽETAK: Krivično delo razbojništvo, kao složeno krivično delo, najtipičniji je oblik klasičnog imovinskog kriminaliteta sa izraženim elementom nasilja. Imovinski kriminalitet je skup kriminalnih aktivnosti kojima se napada tuđa imovina u cilju pribavljanja protivpravne imovinske koristi. Ova vrsta kriminaliteta spada u klasični kriminalitet i nju poznaju sve društveno-ekonomske formacije. Imovinski delikti po svojoj učestalosti predstavljaju najčešći vid krivičnih dela i njihov broj u ukupnom kriminalitetu premašuje polovinu svih izvršenih krivičnih dela. Rad predstavlja pokušaj da se doprinese što boljem i sveobuhvatnijem sagledavanju krivičnih dela razbojništava koja u poslednje vreme zauzimaju procentualno visoko mesto na lestvici ukupnog broja izvršenih krivičnih dela u Republici Srbiji. Takođe, u ovom radu autori se osvrću na pojam i karakteristike krivičnog dela, načine saznanja i razjašnjavanja, odnosno rasvetljavanja. Poseban osvrt je učinjen u odnosu na obim, dinamiku i strukturu krivičnih dela razbojništava za područje PU Novi Sad u periodu od 2006. do 2010. godine.

Ključne reči: razbojništvo, dinamika, obim, struktura, PU Novi Sad

* Rad primljen: 16. 4. 2013. godine.

UVODNA RAZMATRANJA

Krivično delo je društveno opasno delo koje pravni poredak zabranjuje pod pretnjom primene krivične sankcije. Ono je rezultat ljudskog ponašanja pa se može označiti i kao ljudsko ponašanje koje proizvodi štetnu posledicu za društvo, zbog koje ono i reaguje primenom krivične sankcije prema onome ko ga ostvari. Ono je najčešće svesni i voljni ljudski akt, ali ono može biti i akt nepromišljenosti pa i akt projektovane bolesne imaginacije ili halucinacije, tj. rezultat duševne bolesti ili poremećenosti. Krivično delo nije samo ljudski akt, tj. proizvod čoveka, već je istovremeno i društvena pojava. Izvan ljudskog društva nema krivičnog dela.¹

Razbojništvo, prema konstrukciji svoga bića, jeste složeno krivično delo kod koga postoje elementi krađe i prinude kao i kod razbojničke krađe. Po tome su ova dva dela slična. Razlika je u tome što je kod razbojništva na prvom mestu primena sile ili pretnje, pa tek onda krađa, dok se kod razbojničke krađe prinuda pojavljuje posle izvršenja krađe, kao sredstvo da se zadrži ukradena stvar.² Razbojništvo spada u najtipičnije oblike profesionalnog kriminaliteta. Najčešći objekt njegovog napada jesu lična imovina građana, a u najdrastičnijim slučajevima objekti u kojima se drže i čuvaju novčana sredstva, vozila za prevoz, menjačnice, banke, trgovine, benzinske pumpe i slično.³ Pravna regulativa naše zemlje kroz Krivični zakonik Republike Srbije ostvaruje krivičnopravnu zaštitu imovine. Krivično delo razbojništvo spada u grupu krivičnih dela protiv imovine i propisano je u 21. glavi Krivičnog zakonika. U grupu imovinskih krivičnih dela, pored krivičnog dela razbojništva, spadaju još i: razbojnička krađa, krađa, teška krađa, utaja, prevara, prevara u osiguranju, neosnovano dobijanje i korišćenje kredita i druge pogodnosti, sitna krađa, utaja i prevara, uništenje i oštećenje tuđe stvari, neovlašćeno korišćenje tuđeg vozila, iznuda, ucena, zloupotreba poverenja, zelenaštvo, protivpravno zauzimanje zemljišta, protivpravno useljenje, građenje bez građevinske dozvole, priključenje objekta koji je izgrađen bez građevinske dozvole, oštećenje tuđih prava, prikrivanje, neovlašćeno iznošenje kulturnog dobra u inostranstvo i gonjenje u slučaju kada je učinilac u bliskom odnosu sa oštećenim.

Radi sagledavanja obima, dinamike i strukture krivičnih dela razbojništva, urađeno je studijsko istraživanje⁴ na području Policijske uprave u Novom Sadu, za period od 2006. do 2010. godine. Deo analitičkih podataka je iskorišćen za ovaj rad.

¹ Jovanović LJ., Jovašević D., *Krivično pravo II, Opšti deo*, VŠUP Beograd, 2003, 57.

² Nešić LJ., *Krivično pravo*, VŠUP Beograd, 1998, 105.

³ Bošković M., *Kriminologija*, Pravni fakultet Novi Sad, 2007, 330

⁴ Istraživanje je omogućeno na osnovu molbe Pravnog fakulteta u Nišu br. 02-717 od 06. 04. 2011. godine, a izvršeno je u periodu od 11. do 18. 04. 2011. godine. Analitički podaci su pribavljeni na osnovu studijskog istraživanja u PU Novi Sad.

POJAM I KARAKTERISTIKE KRIVIČNOG DELA RAZBOJNIŠTVA

Krivično delo razbojništvo je prema konstrukciji svog bića složeno krivično delo kod koga nalazimo elemente krađe i prinude kao i kod razbojničke krađe. Razlika je što je kod krivičnog dela razbojništva na prvom mestu primena sile ili pretnje (prinuda) pa tek onda krađa, dok se kod razbojničke krađe prinuda (sila ili pretnja) pojavljuje posle izvršenja krađe, kao sredstvo da se zadrži ukradena stvar. Cilj razbojništva je, dakle, krađa stvari ili takva krađa stvari kojoj prethodi prinuda (sila ili pretnja) kao sredstvo za oduzimanje tuđe pokretne stavri. Pošto je cilj razbojništva krađa, ono mora sadržati opšte elemente krađe, oduzimanje tuđe pokretne stvari u nameri pribavljanja protivpravne imovinske koristi za sebe ili drugog. Pored toga, potrebno je da je izvršilac pre krađe stvari upotrebio silu protiv nekog lica ili pretnju da će neposredno napasti na život ili telo, ili, drugim rečima, da je upotrebio prinudu.

Razbojništvo je u prvom redu prinuda, a krađa stvari se nadovezuje radi postizanja željenog cilja, pri čemu vrednost ukradene stvari nema značaja za postojanje krivičnog dela razbojništva. Prema tome, razbojništvo obuhvata sve oblike krivičnog dela krađe, pa i krađu stvari male vrednosti. Za osnovni oblik dela propisana je kazna zatvora od dve do deset godina. Ako vrednost oduzete stvari ne prelazi iznos od petnaest hiljada dinara, a učinilac je išao za tim da pribavi malu imovinsku korist, ovo delo dobija lakši vid ispoljavanja i blaže se kažnjava. Bez obzira što se u ovom slučaju radi o privilegovanom (blažem) obliku krivičnog dela, pokušaj je kažnjiv. Za ovaj lakši oblik dela, propisana je kazna zatvora do tri godine.

Objekat zaštite je imovina, a objekat napada je tuđa pokretna stvar.

Radnja izvršenja je oduzimanje tuđe pokretne stvari, a ta radnja se preduzima na određen način, upotrebom sile⁵ ili kvalifikovane pretnje⁶.

Izvršilac dela može biti svako lice, a u pogledu krivice potreban je direktni umišljaj koji kvalifikuje navedena namera. Delo ima dva teža oblika.

Prvi teži oblik dela za koji je propisana kazna zatvora od tri do petnaest godina postoji u sledećim slučajevima:

- 1) ako je delo učinila grupa⁷,
- 2) ako je pri preduzimanju radnje izvršenja drugom licu sa umišljajem naneta teška telesna povreda u bilo kom obliku (ova teža posledica mora biti u uzročno-posledičnoj vezi sa preduzetom radnjom upotrebe sile) i

⁵ Sila je uotreba fizičke, mehaničke i druge snage (zvučne, svetlosne, toplotne energije) jednog lica prema drugom licu.

⁶ Kvalifikovana pretnja je najava neposrednog napada na život ili telesni integritet držaoca stvari ili drugog lica.

⁷ Grupu u smislu čl. 112. st. 22. KZ RS čine najmanje tri lica koja su povezana radi trajnog ili povremenog vršenja krivičnih dela koja ne mora da ima definisane uloge svojih članova, kontinuitet članstva ili razvijenu strukturu.

3) ako vrednost ukradenih stvari prelazi iznos od 1.500.000 dinara.

Drugi teži oblik dela za koji je propisana kazna zatvora najmanje pet godina postoji ako je razbojništvo izvršila organizovana kriminalna grupa⁸.

KRIVIČNO DELO RAZBOJNIŠTVO I SUDSKA PRAKSA

Sudska praksa je veoma bogata primerima u vezi sa ovom vrstom krivičnih dela. Za ovaj rad izdvajamo neke zanimljive primere, kao što su: razbojništvo je izvršeno upotrebom omamljujućeg sredstva u obliku spreja neutvrđene vrste, kojim je poprskano u oči oštećenom (presuda Vrhovnog suda Srbije Kž. 689/92); sipanjem bensedina u kafu koju je oštećena popila, posle čega je dovedena u nesvesno stanje (presuda Vrhovnog suda Srbije Kž. 1536/99); upotrebom plastičnog pištolja (presuda Vrhovnog suda Srbije Kž. 1823/2000); kada učinilac dva puta udari pesnicom u glavu oštećenog usled čega padne na zemlju, pa mu ovaj pride i skine jaknu (presuda Vrhovnog suda Srbije Kž. 827/2004).

Takođe interesantno, pretnja postoji u sledećim slučajevima iz sudske prakse: pretnja prodavačici da će je ubosti špricom koji je učinilac držao u ruci sa objašnjenjem da se u špricu nalazi krv zaražena HIV-om (presuda Vrhovnog suda Srbije Kž. 288/99); pretnja žiletom koji učinilac drži u ruci kada prilazi blagajnici (presuda Vrhovnog suda Srbije Kž. 977/99).

NAČIN SAZNANJA I RAZJAŠNJAVANJA RAZBOJNIŠTAVA

Kod krivičnih dela razbojništava, kao i kod ostalih imovinskih krivičnih dela, osnovni i najvažniji izvor saznanja za izvršenje dela je oštećeni. Pored toga, oštećenom je stalo do toga da se učinilac otkrije i da mu otuđene stvari ili predmeti budu vraćeni, odnosno da bude obeštećen. Pored oštećenog, kao izvor saznanja za izvršeno razbojništvo pojavljuju se: prijave drugih građana, eventualnih očevidaca, raznovrsne anonimne prijave, audio-vizuelni nadzor instaliranih bezbednosnih kamera, kao i neposredna delatnost policije (operativna policijska delatnost).

Sa oštećenim licem koje prijavljuje razbojništvo treba obaviti detaljan razgovor o svim okolnostima pod kojima je delo izvršeno, vodeći pri tome računa o posebnom psihofizičkom stanju u kome se oštećeni nalazi. Zatim, oštećeni bi

⁸ Prema čl. 112. st. 35. KZ RS organizovana kriminalna grupa je grupa od tri ili više lica koja postoji određeno vreme i deluje sporazumno u cilju vršenja jednog ili više krivičnih dela za koja je propisana kazna zatvora od četiri godine ili teža kazna, radi neposrednog ili posrednog sticanja finansijske ili druge koristi.

pored obavljanja razgovora na okolnosti pod kojima je delo izvršeno, trebao da dâ podatke i o vrsti i visini materijalne štete i da detaljnije opiše oduzete predmete (stvari) sa svim njihovim bitnim karakteristikama. Ako su u pitanju novčanice, pogotovo devize, potrebno je da ukaže na apoensku strukturu oduzetih novčanica (na primer, ukradeno je deset novčanica od po pedeset evra). Odmah po saznanju za izvršenje krivičnog dela razbojništva, trebalo bi organizovati što brži izlazak policijskih službenika na lice mesta, obezbediti lice mesta po svim pravilima kriminalističke taktike i metodike i preduzeti mere i radnje da uviđajna ekipa što pre prisupi vršenju uviđaja. Uporedo sa prvim radnjama na licu mesta, treba stvoriti uslove za organizovanje blokade užeg i šireg područja oko mesta događaja, pojačati budnost policijskih službenika opšte nadležnosti na terenu, pojačati kontrolu vozila i drugih prevoznih sredstava, angažovati raspoloživi sastav policijskih službenika na organizovanom neposrednom traganju za učinioцем, operativno pokriti kriminogene objekte, parkove, taksi stajališta, železničke i autobuske stanice i postaviti bezbednosne punktove na prilaznoj mreži puteva.

Tokom vršenja uviđaja, posebnu pažnju treba posvetiti tragovima koji potiču od učinioца krivičnog dela. Na licu mesta se mogu pronaći i predmeti koje je učinilac ostavio na mestu događaja, bilo da ih je odbacio udaljavajući se sa lica mesta, bilo da ih je slučajno ostavio (delovi odeće, lični predmeti, sredstva za maskiranje i sl.). Policijskoj praksi su poznati i slučajevi da su izvršioci ma krivičnih dela razbojništava na licu mesta ispadala i lična dokumenta (lična karta, pasoš, vozačka dozvola, zdravstvena knjižica i sl.). Osim pronalaženja i fiksiranja tragova i predmeta, prilikom uviđaja treba prikupiti obaveštenja od eventualnih očevidaca ili lica koja su nešto videla, čula ili znaju o izvršenom krivičnom delu. U slučaju da je izvršilac bio maskiran od oštećenog, kao i od drugih lica, ne može se očekivati detaljan lični opis, ali oni mogu pružiti korisne podatke o ličnom izgledu, garderobi, ponašanju i govoru učinioца, što može biti od velike važnosti za njegovu identifikaciju. U cilju otkrivanja učinioца krivičnog dela razbojništva, treba preduzeti praćenje određenih lica koja su sklona vršenju imovinskih krivičnih dela i nasilničkom ponašanju, lica koja su već registrovana i osuđivana za ova ili slična krivična dela, a nalaze se na području određenog policijskog organa. Takođe, traganje za predmetima koji su pribavljeni izvršenjem razbojništava, jedna je od prioriternih operativnih radnji kojom se obezbeđuju dokazi i otkriva nepoznati učinilac. U operativnoj policijskoj praksi praktikuje se upotreba poligrafskog testiranja lica na koja ukazuju utvrđene indicije, i to kako u cilju pronalaženja sredstava koja su upotrebljena za izvršenje krivičnog dela i predmeta pribavljenih krivičnim delom, tako i u cilju eliminacije iz kruga osumnjičenih onih lica koja nisu učestvovala u izvršenju konkretnog razbojništva.

Ako se osumnjičeni blagovremeno otkrije, a naročito ako se to desi neposredno posle izvršenja dela, treba ga podvrgnuti sudsko-medicinskom pregledu, da bi se utvrdilo postojanje povreda (modrice, ogrebotine, ugrizi i sl.) na njegovom telu, koje potiču od otpora koji je pružio oštećeni. Takođe, na odeći i obući osumnjičenog, koju je nosio u vreme izvršenja razbojništva, mogu se pronaći tragovi prašine, blata, stakla i drugog materijala koji je poneo sa lica mesta, kao i biološki tragovi, ako je došlo do borbe i povređivanja, čime se nesumnjivo utvrđuje veza između žrtve, učinioca i lica mesta.⁹

ANALIZA OBIMA, DINAMIKE I STRUKTURE KRIVIČNIH DELA RAZBOJNIŠTAVA NA PODRUČJU PU NOVI SAD ZA PERIOD OD 2006. DO 2010. GODINE

U periodu od 2006. do 2010. godine na području Policijske uprave u Novom Sadu evidentirano je ukupno 2.176 krivičnih dela razbojništava od čega su 103 krivična dela sa poznatim izvršiocem, a 2.073 sa nepoznatim izvršiocem. U posmatranom vremenskom periodu, uspešno je rasvetljeno ukupno 1.166 krivičnih dela ove vrste.

Tabela 1.– Ukupan broj evidentiranih krivičnih dela i procenat rasvetljavanja za period od 2006. do 2010. godine

PU Novi Sad	Krivično delo razbojništvo 2006–2010. godine				
	Ukupno	Sa poznatim izvršiocem	Sa nepoznatim izvršiocem	Rasvetljeno	%
UKUPNO	2.176	103	2.073	1.166	53,6

Na osnovu pokazatelja u Tabeli 1, možemo izvesti zaključak da su rasvetljena 1.063 krivična dela razbojništva koja je izvršio nepoznati izvršilac, što predstavlja 91,2% od ukupnog broja rasvetljenih krivičnih dela za posmatrani period.

⁹ Više: Bošković M., Banović B., *Kriminalistika, Metodika*, VŠUP Beograd, 2001, 124–133.

Tabela 2.– Statistički pokazatelji prema godinama

PU Novi Sad (godina)	Krivično delo razbojništvo 2006–2010. godine				
	Ukupno	Sa poznatim izvršiocem	Sa nepoznatim izvršiocem	Rasvetljeno	%
2006	290	14	276	164	56,6
2007	409	10	399	257	62,8
2008	471	20	451	268	56,9
2009	577	29	548	276	47,8
2010	429	30	399	201	46,9
UKUPNO	2176	103	2073	1166	53,6

Iz Tabele 2, evidentna su sledeća zapažanja:

– u toku 2006. godine izvršeno je ukupno 290 krivičnih dela razbojništava, od čega 14 krivičnih dela sa poznatim izvršiocem i 276 krivičnih dela sa nepoznatim izvršiocem. U toku iste godine, rasvetljena su 164 krivična dela (ili 56,6 %), od čega 150 koja je izvršio nepoznati izvršilac (ili 91,5 % od ukupnog broja rasvetljenih krivičnih dela).

– U toku 2007. godine izvršeno je ukupno 409 krivičnih dela razbojništava, od čega 10 krivičnih dela sa poznatim izvršiocem i 399 krivičnih dela sa nepoznatim izvršiocem. U toku iste godine rasvetljeno je 257 krivičnih dela (ili 62,8%), od čega 247 koja je izvršio nepoznati izvršilac (ili 96,1 % od ukupnog broja rasvetljenih krivičnih dela).

– U toku 2008. godine izvršeno je ukupno 471 krivično delo razbojništava, od čega 20 sa poznatim izvršiocem i 451 sa nepoznatim izvršiocem. U toku iste godine, rasvetljeno je 268 krivičnih dela (ili 56,9%), od čega 248 koja je izvršio nepoznati izvršilac (ili 92,5 % od ukupnog broja rasvetljenih krivičnih dela).

– U toku 2009. godine izvršeno je ukupno 577 krivičnih dela razbojništava, od čega 29 krivičnih dela sa poznatim izvršiocem i 548 krivičnih dela sa nepoznatim izvršiocem. U toku iste godine, rasvetljeno je 276 krivičnih dela (ili 47,8%), od čega 247 koja je izvršio nepoznati izvršilac (ili 89,5 % od ukupnog broja rasvetljenih krivičnih dela).

– U toku 2010. godine izvršeno je ukupno 429 krivičnih dela razbojništava, od čega 30 krivična dela sa poznatim izvršiocem i 399 krivičnih dela sa nepoznatim izvršiocem. U toku iste godine, rasvetljeno je 201 krivično delo (ili

46,9%), od čega 171 koje je izvršio nepoznati izvršilac (ili 85,1% od ukupnog broja rasvetljenih krivičnih dela).

Na osnovu Tabele 2, upoređujući broj razbojništava 2006. sa brojem razbojništava 2009. godine, možemo zaključiti da je on povećan za skoro 100%, što je u svakom slučaju zabrinjavajuća činjenica, pogotovo što se radi o krivičnim delima sa izraženim elementom nasilja.

Grafikon 1.– Uporedna analiza broja izvršenih krivičnih dela u posmatranom periodu

Kada pogledamo Grafikon 1, uočavamo da u periodu od 2006. do 2010. godine, na području PU Novi Sad:

- najviše krivičnih dela razbojništva je evidentirano 2009. godine (577 ili 26% od ukupnog broja izvršenih dela u posmatranom periodu);
- najmanji broj evidentiran je 2006. godine (290 ili 13% od ukupnog broja izvršenih dela u posmatranom periodu);
- evidentan je konstantan porast ove vrste krivičnih dela od 2006. do 2009. godine, dok 2010. godine (poredeći ga sa 2009), broj evidentiranih krivičnih dela opada (sa 577 na 429 ili za 13,4%).

Na osnovu iznetog i sveukupne situacije u društvu možemo zaključiti da je porastu evidentiranih krivičnih dela razbojništava u period od 2006. do 2009. godine doprinela tzv. sveopšta kriza u društvu (besparica, nezaposlenost...), dok su za opadanje evidentiranih krivičnih dela ove vrste u toku 2010. godine, mogući razlozi:

- 1) bolji rad policije na rasvetljavanju ove vrste krivičnih dela u prethodnoj 2009. godini i
- 2) bolja fizičko-tehnička zaštita objekata.

Grafikon 2.– Uporedna analiza broja rasvetljenih krivičnih dela u posmatranom periodu

Na osnovu Grafikona 2 možemo zaključiti da je u periodu od 2006. do 2010. godine, na području PU Novi Sad:

- najviše krivičnih dela razbojništava rasvetljeno 2009. godine (276 ili 24 % od ukupnog broja rasvetljenih dela u posmatranom periodu);
- najmanji broj rasvetljenih krivičnih dela je 2006. godine (164 ili 14 % od ukupnog broja rasvetljenih dela u posmatranom periodu);
- evidentan je konstantan porast rasvetljavanja ove vrste krivičnih dela od 2006. do 2009. godine, dok 2010. godine (poredeći ga sa 2009), broj rasvetljenih krivičnih dela opada (sa 276 na 201 ili za 13,7%).

Konstatacija na kraju:

- u 2006. godini je najmanji broj rasvetljenih krivičnih dela razbojništava, ali i najmanji broj izvršenih krivičnih dela ove vrste;
- u 2009. godini je najveći broj rasvetljenih krivičnih dela, ali i najveći broj izvršenih krivičnih dela ove vrste;
- upoređujući broj izvršenih i broj rasvetljenih krivičnih dela u posmatranom periodu, možemo zaključiti da je on, što se tiče rasvetljavanja, 2009. i 2010. godine bio ispod 50,0 % (47,8 % i 46,9 %). Na osnovu ovakvog načina poređenja, najbolji rezultat u rasvetljavanju je zabeležen 2007. godine (62,8 %).

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Cilj ovog rada je ukazivanje na činjenicu da je poslednjih godina povećan broj razbojništava koji se ispoljavaju u proširenom izboru načina i sredstava prinude, kao i u učestalom povređivanju žrtve krivičnog dela.

Treba težiti da se, odmah po saznanju za izvršenje krivičnog dela razbojništva, što pre organizuje izlazak policijskih službenika na lice mesta, zatim obezbediti lice mesta po svim pravilima i omogućiti da uviđajna ekipa što pre pristupi vršenju uviđaja. Tokom uviđaja na licu mesta posebnu pažnju treba posvetiti tragovima i predmetima koji potiču od učinioca krivičnog dela ili se mogu dovesti u vezu sa njim. Otežavajuća okolnost u rasvetljavanju ovog krivičnog dela je svakako činjenica da je većina izvršena u urbanim sredinama. Olakšavajuća okolnost u rasvetljavanju je, svakako, ugradnja sigurnosne elektronske opreme (alarmi, kamere i sl.) na i/ili u objektima pogodnim za izvršenje krivičnih dela. Ta oprema, ujedno, umnogome pomaže istražnim organima da otkriju počinioce krivičnih dela i obezbede relevantne dokaze protiv njih. Analizom statističkih pokazatelja za područje PU u Novom Sadu, dolazimo do zaključaka da je najviše krivičnih dela razbojništva, izvršeno i rasvetljeno 2009. godine, da je konstantno od 2006. do 2009. godine rastao broj izvršenih i rasvetljenih krivičnih dela, a da je u 2010. godini opao i broj izvršenih i broj rasvetljenih krivičnih dela.

Ohrabrujuća činjenica, ako se tako može reći, jeste opadanje broja izvršenih krivičnih dela 2010. u odnosu na 2009. godinu. Da bi se ova tendencija nastavila svakako je potrebno uspostaviti bolju saradnju sa građanima, intenzivnije sprovoditi preventivne mere, organizovati edukaciju potencijalnih žrtava ove vrste krivičnih dela i sl.

LITERATURA

- Bošković, M., *Kriminologija*, Pravni fakultet Novi Sad, 2007.
- Bošković, M., Banović B., *Kriminalistika, Metodika*, Viša škola unutrašnjih poslova Zemun, 2001.
- Đurđić, V., Jovašević D., *Krivično pravo, Posebni deo*, VŠUP Beograd, 2010.
- Ignjatović, A., *Krivično pravo, Posebni deo*, Privredna akademija Novi Sad, 2007.
- Jovanović, LJ., Jovašević D., *Krivično pravo II, Opšti deo*, Nomos, Beograd, 2003.
- Krivični zakonik Republike Srbije, *Službeni glasnik Republike Srbije*, br. 85/2005, 88/2005–ispr., 107/2005–ispr., 72/2009, 111/2009. i 121/2012.
- Nešić, LJ., *Krivično pravo*, Viša škola unutrašnjih poslova Zemun, 1998.
- Petrović, A., *Kriminalistička metodika*, Viša škola unutrašnjih poslova Zemun, 1981.

Srzentić, N., Stajić, A., Kraus B., Lazarević, LJ., Đorđević, M. *Komentar krivičnih zakona SR Srbije – SAP Kosova – SAP Vojvodine*, Savremena administracija Beograd, 1981.
Vodinelić, V., *Kriminalistika*, Savremena administracija Beograd, 1984.

**THE CRIME OF ROBBERY WITH A SPECIAL FOCUS
ON THE SCOPE, DYNAMICS AND STRUCTURE
IN THE AREA OF THE POLICE DIRECTORATE NOVI SAD**

Rade Bogojević Radovan Lazarević
Law University of Novi Sad

S u m m a r y

The crime of robbery, as a complex crime, is the most typical form of the classic property crime with strong elements of violence. Property crime is the set of criminal activities that are invasive of another's property for the purpose of obtaining illegal material benefit. This type of crime is one of the classic crimes, known to all socio-economic formation. Property crimes, according to their frequency, present the most common form of crime and they, in the total number, exceed half of all criminal offenses. The paper presents a contribution to better and more comprehensive perception of the crimes of robberies that have recently reached a high place on a percentage scale of the total number of crimes committed in Serbia. Also, in this paper, the author focuses on the concept and characteristics of the criminal offense, obtaining information, clarification and solving. A special emphasis, concerning robberies, is made in relation to the scope, dynamics and structure of the crimes of robberies in the area of the Police Directorate Novi Sad from 2006 to 2010.

Keywords: robbery, dynamics, scope, structure, Police Directorate Novi Sad